

Szerkesztési iroda:

Nagybecskerek,

Zápolya-utca 1-ső szám,

hová a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:

Pleitiz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybecskerek, Zápolya-utca 1.
hová a hirdetés, az előfizetések és a lap szétküldésére vonatkozó felszólalások intézendők.

Telefon 21. szám.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Felolvas szerkesztő: Dr. Brájer Lajos.

Nagybecskerek, 1904.

XXXIII. évfolyam. 71. szám.

Előfizetési árak:

Egész évre	—	—	—	24 kor.
Félévre	—	—	—	12 .
Negyedévre	—	—	—	6 .
Egy hónapra	—	—	—	2 .
— Egyes szám ára 8 fill. —				

Hirdetések

• kiadóhivatalban fogadtatnak el.
Azonkívül az összes hirdetési irodákban.

Megjelenik

vasár- és ünnepnapok kivételével
mindennap délután 5 órakor.

Hétfő, március 28.

Az első vashid.

Nagybecskerek, március 28.

(X) A jó ég a megmondhatója, hogy mikor adták ki a jelszót, hogy Nagybecskereknek vashid kell, — tény az, hogy már az 1885-iki költségvetés tárgyalása alkalmából, tehát épen két évtizeddel ezelőtt, egy türelmetlen városi képviselő kérdést intézett a polgármesterhez, vajjon mi van a vashidakkal.

Ez a „schlagwort” mindjobban átment a köztudatba. S valamiképen egy időben minden iparos és kereskedő egy Nagybecskereken felállítandó kamarától várta a boldogulást, a szomorú gazdasági évek jobbra fordulását, ugy edvelt a becskereki adófizető a vashidak után, amelyekkel egyetemben — így remélte — új korszak köszönt e szegény városra. Hogy miért? ez voltaképpen nem tudatik. Tény azonban annyi, hogy a város évenként egy csomó pénzt költött a fahidak javítására s az a folyton visszatérő kiadás szemet szurt a városi képviselőknek, kikben elvégre is az a meggyőződés gyökerezett meg, hogy azon a pénzen, amiből a régi hidakat javítjuk, már az új hidak amortizációját is megfizethetjük.

A mi városatyáink sohasam tartoztak a legjobb számolók közé. Ezt az udvariatalan állításunkat bizonyítja az a tény, hogy nem egy olyan beruházást igen magas áron fizettek meg, amiért a szomszéd városok fél annyi terhet vállaltak magukra. Alig kell talán hozzátennünk, hogy az a kalkuláció, mit hosszú féli esteken a főzszaklatoknál állítottak fel, vagy amely a délutáni fekete kávénál pompásan festett, a reális életben meg nem áll.

A kishid állandó romlását az a visszass helyzet okozta, hogy a Duna-gőzhajózási társulat állomása a tulsó parton Ameriká-

ban van. Miután pedig a legnagyobb kereskedelmi forgalom az innenső oldalon van, az összes árukat, melyek vizen érkeznek, már pedig a túlyomó többsége az áruk-nak tényleg vizen érkezik, a kishidon kellett áthozni. Hogy ezeknek a nehéz teherkocsinak az állandó közlekedése erősen megrongálta a hidat, az alig szorul magyarázatra.

Azt következtetné tehát bárki a most hallottakból, hogy a gőzhajó állomást kellett volna áthelyezni s akkor nincs szükség drága hídra. Szó sincs róla. Míg a vashidak kérdését folyton figyelemmel kísérik a városatyák, indítványoznak és interpellálnak az érdekében, addig a bajállomás ügye alig érdekli a közvéleményt s ha néha felvetik a kérdést valamelyik helyi lapban, kinevetik érte az illető újságíró.

Ironiája a sorsnak, hogy most, mikor a vashid is megvan, a bajállomást is áthelyezik. A közönséget, mely egyebekben a debuisset pridein álláspontján áll, megnyugtathatja az a tudat, hogy most már csakugyan igaz az, hogy a vashidakat az örökkévalóság számára építik. A kereskedelmi forgalom ezentul ugyancsak minimális lesz a kishidon s mi tulás nélkül állíthatjuk, hogy annak a csekély személyforgalomnak, mely ezentul a kishidon fog fejlődni, akármilyen fahid, akár a régi is, meg tudna felelni.

Nem akartuk ez észrevételeinket elhallgatni, épen mostanában mikor az egyik vashidat megnyitják, a másik pedig javában épül. Nem hallgatjuk el abbéli meggyőződésünket, hogy sokkal inkább lett volna szükségünk csatornázásra és vízvezetékre, mint a vashidakra vagy néhány évvel ezelőtt a villamos műre. No de a képviselőtestület akkor is más véleményen volt, most is előbbre valónak tartotta a vashidakat, melyek hosszú évekre súlyos terhet raknak az adófizetők vállaira.

Tulzásba azonban ne essünk. Ha igaz is, hogy a polgárság nagy áldozatot hoz, mikor egy félmilliót áldoz a nevezett célra, ha igaz az is, hogy a városnak egy néhány szép középülete sokat veszített a hid építése által, mégsem tagadható, hogy a vashidak kérdésének ügyét megoldása haldást jelent, melynek minden körülmények között kell, hogy örüljön a városi polgár, nem is szólva arról, hogy Nagybecskerek városa olyan időben segített a pangó iparon, amikor Magyarországon ugyancsak panaszkodtak a gazdasági erők elgyengülése miatt. Oszinte szívből kívánjuk, hogy a városi képviselők azon vérmes reménye beteljesedjék, mely abban bizik, hogy a vashidok amortizációját a befolyó vámokból fogják fedezni. Akkor nincs okunk sajnálkozni, hogy felépítettük a vashidakat, mert remény van egyuttal arra, hogy mielőbb hozzáláthatunk a többi mulasztások pótlására.

S ebben az esetben csakugyan haldást emlegethetünk, amikor szó esik a vashidainkról.

A **temesvári választás.** Temesvárott, mint már említettük, szombaton volt a képviselőválasztás, a melyen Kluen-Héderváry Károly gróf a király személye körüli miniszter és Cseh Lajos piarista tanár állott egymással szemben. A választás kimenetele iránt egy percig sem volt kétség s délután fél négy órakor már be is fejezték a választást, melynek eredménye az lett, hogy Kluen-Héderváry Károly gróft 1359 szavattal Cseh Lajos 269 szavattal ellenében, tehát 1090 szótöbbséggel Temesvár város képviselőjévé újból megválasztották.

Daniel Ernő báró beszámolója. Mint Pancsováról jelentik, Daniel Ernő báró Pancsova országgyűlési képviselője legközelebb Pancsovára érkezik, hogy választói előtt beszámoló beszédet tartson. Ugy Pancsován, mint vidéken már is készülnek a város illusztris képviselőjének ünnepélyes fogadtatására.

A „TORONTIAL” tárcája.

A szerencse.

Volt egyszer egy árva kis leánya, aki rokonoknál ette a kegyelemkenyeret. S ez a kenyér nagyon, de nagyon keserű és sós volt a kenyéritől. A leánynak nehéz szolgálói teendőket kellett végeznie, reggeltől estig dolgozott s mindezt semmi bért nem kapott. Hiszen rokonoknál lakott. Ezek pedig nem fizetnek szívesen. Sőt még háladatosságot is követelnek azért, hogy náluk szabad szolgáló s mindenkinek elbeszéli, hogy ők mily jók, mily nemeslelkűek, hogy csupa könyörületből házukhoz fogadtak egy elhagyott árvát. Azt, hogy a szegény árva egy szolgálót takarított meg nekik s azonfölül még bért sem kapott, természetesen bölcsen elhallgatták.

A szegény leánya dolgozott, ette a kegyelemkenyeret s nagyon szomorú volt. Hogy nem volt szép, azt végre is megtudta, hiszen eleget mondták neki a rokonok s megmondta a kis tükre is. Hogy szegény, azt is tudta nagyon jól. Hogy pedig forró, nyugtalan szíve volt, azt meg érezte, ha kezét odatette. Roppant nyomorultnak tudta magát csunya arcával, szegénységével, forró szívével a rokonok kegyelemkenyerén. Annjít halott szerencséről és boldogságról beszélni. Mindenkinek boldogságot hajszolt s néhányan azt állították, hogy ismerik is vagy legább ismerték. Ezeknek az embereknek ragyogott a szemük s jólelkűek voltak. A szegény árvának forró szíve vágyódni kezdett egy ismeretlen után, ki oly derült és jóva teszi az életet. Hol lehet erre a boldogságra akadni, s hogy néz ki? . . . Nem tudta. Várt a szerencsére, várt, várt, forró szívevel, napról-napra. S a szerencse nem akart jönni.

Elhatározta, hogy elmegy s megkeresi. Valahol csak meg kell találnia. Titokban eltávozott a rokonok házából s kiment a nagyvilágba, szerencsét keresni. Ment-mendogélt, idegen embe-

reknél szolgált, majd innen is távozott, mert a szerencsére seholsem akadt rá. Megkérdezett mindenkit, akivel csak találkozott, de senkinek tudott neki fölvilágosítást adni. Akik ráak dtak, azok vonakodtak elárulni, hogy hol van. Maguknak akarták tartani. Mások azt mondták, hogy a szerencsére épp úgy nem tudnak rátalálni, mint a leánya és hogy sohasem találkoztak vele. Mások ismét azt mondták, hogy épen most ment arra; s ha utána fut, még elérheti. S a leánya futott-futott, míg a lábát föl nem törte s míg lélekzettel győzte. A szerencse azonban még gyorsabban ment, úgy hogy nem tudta utólrni. Sokszor pedig tulkorán érkezett. A szerencse vagy tovább ment már, vagy még nem ért oda.

A leánya szíve forró volt s semmit sem akart tudni a lemondásról. Makacsul hajszolta a szerencsét s a szakadatlan hajszában nem vette észre, hogy erői fogytán vannak, hogy az ifjuság kezd cserben hagyni s hogy a haja szürkülni kezd. Vándorolt tovább, egyre kergette a szerencsét, mely örökre elérhetetlen volt reá nézve.

Végre — hosszas vándorlás után — visszatért arra a helyre, a honnan legelőször távozott s ott kereste. Oly bágyadtak s kimerültnak érezte magát, hogy rokonainak a házat nem tudta elkerülni. Féltéken kopogtatott, mint a hogy a hajótöröthöz illik s beboacsztatást kért. Nagyon keletlenül nyitottak neki ajtót s a ház asszonyához vezették, a ki gyermekeitől körülvéve egy teremben ült. A két asszony nem ismerte meg egymást. A vándor végre megmondta, hogy kicsoda. A szép asszony fölkel s kezét nyújtott neki.

— A nénéd vagyok, Agótha. Mennyire megszükkültél s hogy megvénültél, pedig nem vagy idősebb nálam.

A leány hallgatott.

A nagybátyja és a nagynénje, a kiknek kegyelemkenyerét ette, rég meghaltak. Egyetlen gyermekükből, az ő unokanővéréből, Agóthából háziasszony és anya lett. Az egykor csitri kis

leányt ismét látja, mint szép asszonyt és hat gyermekeknek az anyját.

— Hol jártál azalatt? kérdezte Agótha.

— A szerencsét kerestem.

Agótha szeméi gunyosan villogtak.

— No és megtaláltad?

A gyermekek is előretolokodtak s gunyosan nevettek. Mert az anyjuk is gunyosan nevetett.

— Nem találtam meg, — mondá a szegény rokon szomorúan és szegyenkezeve. Kerestem, addig kerestem, míg el nem fáradtam s bele öszültem. Adj egy kis helyet konyhádban a fardat vándornak. Nem leszek a terhedre. Alig fogod a szavamat hallani. Dolgozni még mindig tudok. Ne kergess el.

Agótha egy ideig elgondolkozott, azután meglehetősen hidegen mondá:

— Megpróbálhatjuk még egyszer, ámbar a szüleim iránt nagyon hálátlan voltál. Hogy is jutott eszedbe a nagyvilágba menni ki, szerencsét keresni!

— Hát te talán megtaláltad? — kérdezte a szegény leány irigy mohósággal.

— Meg. Boldog vagyok.

— S hogy csináltad ezt meg? Mit tettél, hogy a boldogságra ráakadj?

— Mit tettem? Semmit. A boldogság olyan lelkem, mint az asszony, a ki csak annak engedi át magát, a kit önként választ. Én nem is kerestem a boldogságot. Magától jött.

A leány lehajtotta szürke fejét. Tehát: a boldogságnak magától kell jönni; el is jött, de ő nem tetszett meg neki. Hozzá nem is akart betérni.

— Nem fogom többé keresni — gondola magában.

Ott maradt az unokanővére házában s ime — élete végéig ette azt a kegyelemkenyeret, melyet gazdag rokona minden szeretet nélkül adott neki.

Emilie Marriot.

HIREK.

Tájékoztató.

A gőzfürdő (telefon 118. szám) minden nap reggeli 1/2 órától kezdve délig az urak részére nyitva van; hölgyek részére minden kedden és pénteken déltől 5 óráig délután; ugyanazon napokon este 1/2 órától 1/2-ig urak részére is. Vidéki hölgyek részére minden nap délből gőzfürdő. A kádfürdő egész nap nyitva marad.

Nagyhét.

Virágvasárnapja után következnek a keresztényvilág gyászos ünnep-napjai. A pálmák ünnepén még lelkesülő tömeg kísérté be az ós város. Jeruzsálem falai közé a názareti mestert, virágokat szóva utja elébe s néhány nap múlva ugyanez a tömeg követelte halálát Pilátustól: Feszítsd meg! Feszítsd meg őt!

És miután — látva a bekövetkezendőket — a getemáni kertbe visszavonult, hogy ott beszéljen atyjával, istenével; — csütörtökön elárulta őt harminc ezüst pénzért; egyike legjobban szeretett tanítványainak: Judás.

Ennek a napnak évfordulóján azóta minden esztendőben elnémulnak a keresztény templomok harangjai s a csendes gyásznak fekete pompája vonja be az egyházak hajóit, a szentek-szentjének oszlopait, amelyek közül csak a megváltás jelvénye ragyog felénk: a kereszt.

Ezelőtt ezernyolcszáz és hatvan kilenc esztendővel, pénteki napon lett az önfeláldozás, az igazi szeretet szimbóluma az egész emberiség számára, az addig gyalázat fája: a krucifix! Akkor szegeztek rá három vasszeggel a szeretet Istenét, Jézus Krisztust, akinek dicsőségét zengi ma a föld kerekéjének minden rétege, ahol csak ember él.

Századok merültek el azóta a semmisségbe és századok törtek elő a végtelen úrból; nemzetek születtek és semmisültek meg, a harcok vézőne borította be a földnek rögeit, melyekből azután kisarjadzott a fű, a fa, a virág, az élet, melyet ismét elborított tengerek áradata: ám a pusztulás, a romok, a diadal, az új élet fölött csak egy eszmének ragyogása tündöklött, mindig fényesebben, annak az eszmének glóriája, amelyért ő meghalt s mely ma sugárkévéjével átáloéllja az egész emberiséget.

A nagyhét emlékezte annak az időnek, midőn létezése óta a legnagyobb változáson ment át az emberiség. Midőn a gyűlölet helyett a szeretet vette át uralmát. Midőn az eddigi szolga nemzetek öntudatra ébredve a szabadság sziklaszirtjén törték szét bilincseiket. Midőn nem egy esetben az elnyomókból a szabadság eszméinek hirdetői, apostolai, a Saulosokból Paulusok levének. Ezt a nagy változást hirdeti nekünk az a kereszt is, mely ott áll a tenger partján, melynek lábát morajló tengerek hulláma csókolja, de melynek számolyánál mégis révbe talál a hajótörött.

Ennek a nagy változásnak emlékeztető ideje a nagy hét, mely amíg gyászával vonja be a multakba visszatekintő emlékezetünket, érezzük, hogy a gyászra öröm, az isteni tragédiára az isteni megdicsőülés fog következni.

Minden ezt hirdeti a sejtő gondolatnak. A mező, melynek halotti takarója ismét kizöldül, az erdő, mely már rügyeit pattantja a virágnak, a kis madár, melynek eddig elnémult ajaka ismét megszendül, az Isten kis szárnyasának a fecskének, megjelenése, mely csak akkor tér vissza — a monda szerint — másik hazájából, ha az angyal elhengerítette a követ arról a sírról, amelyből feltámadott az Ige, az Eszme.

— **Virágvasárnap.** Tegnap ünnepelte meg a róm. kath. egyház virágvasárnap ünnepét, a melyet annak emlékeztetésére szentel, mikor a Megváltó számárháton bevonult Jeruzsálembe s virágözönnel fogadta a nép, hozsannát zengve neki. Ez alkalommal a nagybecskereki plébánia-templomban d. e. 10 órakor fényes istentisztelet volt, a melyet barkaszentelés előzött meg, ezt pedig körmenet követte. Az ünnepi misét, a mely alatt a hívők a Passiót énekelték, tegnap Szabó Ferenc apátplébános tartotta, Wagner Nándor hitoktató, Brunner Jakab és Kovács Lajos segédlelkészek segédletével. Délután 3 órakor ünnepi vecsernye volt.

— **Igazgatói megbízás.** A vallás- és közoktatási miniszter a pancsovai polgári és felső leányiskola ideiglenes igazgatójával Geeser Béla áll. polgári iskolai tanárt bízta meg, az állást véglegesen a tanév befejeztével töltik be.

— **Eljegyzések.** Vasvári Pethő Károly okl. jegyző f. hó 27-én eljegyezte Schlecta János hitbizományi uradalmi erdész kedves leányát, Arankát Karátsonyiligetén. — Hektor József szécsányi segédjegyző eljegyezte Feimer István törvényhatósági bizottsági tag, földbirtokos bájos és szeretetreméltó leányát Zsuzsikát. — Krachtus József eljegyezte Müller Mariska kisasszonyt Nagyszentmiklóson.

— **Dr. Plechl Szilárd üdvözlése.** A nagybecskereki állami iskolák gondnoksága és tantestületeink küldöttsége tegnap délelőtt tisztelgett dr. Plechl Szilárdnál, hogy öt ki évek óta érdem-dus elnöke a helybeli iskolaszékeknek és iskolai gondnokságnak, legfelsőbb helyről ért kitüntetésé alkalmából üdvözlölje. A küldöttségben, melyet Mencer Lipót gondnoksági alelnök vezetett, részt vettek: Balázi József, dr. Brájjer Lajos, dr. Grandjean József, Oldal Antal, dr. Klein Mór, dr. Mangold Samu, Jeszenszky Nándor, Rigó István, Weisz Izidor gondnoksági tagok, továbbá az állami iskolai tantestületek képviselőiben Baaden Károly, Banyai Jakab, Fröhlich Pál, Fischer Mór, Jankovich Miklós, Szegfű Sándor és Wégling István. Az üdvözlő küldöttség jókívánatait Mencer Lipót tolmácsolta szívélyes szavakban, mire dr. Plechl Szilárd, ki sajnos még mindig gyengélkedik, meghatva mondott köszönetet a szívélyes ovációért.

— **Előadás a mértékletességi együletben.** A mértékletességi együletben tegnap este érdekes előadás volt. Fischer Regina orvostanhallgató kisasszony tartott szabad előadást „Az alkohol hatásáról az emberi test szervezeteire.” Az előadó kisasszony tapasztalatait a kórház zord szobájából és a hideg márvány boncasztaláról merítette. Kiváló érdekességgel adta elő mindazokat a romboló hatásokat, melyeket az alkohol élvezete a gyomorra, a tüdőre, a szívre, a májra és különösen az agyvelőre gyakorol. Statisztikailag bizonyította, hogy a szesz élvezete nemcsak az illető egyénre, hanem a generációkra is kihat. Megmagyarázta a gutatések okait és bizonyította, hogy az alkoholisták 75%-a tuberkulózisban elhal. Visszajeszítő példákat sorolt fel az alkohol élvezése által keletkező elmebetegségekről. Hivatkozott mindazokra a szomorú esetekre, melyeket különösen a klinikán lehet észlelni. A kiválóan érdekes és tanulságos előadást a nagy számban megjelent közönség mindvégig feszült figyelemmel hallgatta és zajos tapsal jutalmazta meg. A jelenlevők nevében dr. Várady Imre és Streitman Antal főgimnáziumi tanár fejezték ki a fiatal tudós kisasszonynak elismerésüket az érdekes előadásért.

— **A kaszinóból.** A nagybecskereki kaszinótársulat szombat este Franz J. L. igazgató elnöklésével ülést tartott. Jelen voltak a következő választmányi tagok: dr. Annau Ernő, Alföldy Ede, Balázi József, dr. Brájjer Lajos, dr. Grandjean József, Keszler Ferenc, Kuyaskó Lajos, dr. Nónay Pál, Szerdies György, dr. Stassik Ferenc, dr. Várady Imre, Weisz Izidor és Száviás Sándor társulati jegyző. Miután Franz igazgató a választmányt, mely a rendes közgyűlés óta először gyűlt össze, megalakultnak jelentette ki, a választmány áttért a tárgysorozatra, melynek fontosabb tárgyaiból a következőket emeljük ki: A kaszinó kibővítését illetőleg az elnök jelenté, hogy Knab mérnök megígérte, hogy a részletes terveket még e hónapban elkészíti s akkor egy rendkívüli közgyűlésben fognak határozni az építés telett. Lauka Gusztáv arkepét illetőleg Franz igazgatót és Streitman tanárt bízta meg a választmány a döntéssel. A tagok sorából kilépett: Vogel József mérnök elköltözés miatt. Új tagoknak beléptek: Nyáry Győző és Schusztér Mihály. A Nemzeti Szalonnak Nagybecskereken rendezendő kiállítására a választmány 50 koronát szavazott meg.

— **Elmaradt liceális előadás.** A nagybecskereki szabad liceum tegnapi hirdett előadása, melyet Löw Kálmán tartott volna Macedoniáról, s közbejött akadályok miatt elmaradt s husvét vasárnaphoz egy hétre fogják megtartani.

— **A Passzah ünnep.** E hó 30-án este kezd meg a zsidóság a kenyérhagyó ünnepet megünnepelni, mely nyolc napig tart. — Ez az ünnep évfordulója annak a történelmi nagyjelentőségű eseménynek, amelyen egy, a földig letiport nép isteni beavatkozással testi és lelki szabadságot nyert. — De van ennek az ünnepnek még más jelentősége is. Tudniillik az egyiptomi kivonulás által az izraeliták nemcsak hogy saját sorsuknak urai lettek, hanem lerakták egyszerűsmind az alapkövét a mai összefelvilágosult népek által elfogadott Egyisten-imádás formájának, a Monoteizmusnak. — Bálványimádók voltak az ó-kor összes népei, intelligenciájuk szerint alkotnak magoknak Istenformát, de intelligenciájuk még sem emelkedett annyira, hogy a mindenütt jelenlevőt, de mégis Lathatatlant felsmerjék és tiz csapás kellett, míg Pharao így szóló Mózesnek: „Menjete el népem közül, ti is, Izrael fiai is, menjetek, szolgáljátok az Örökkévalót; de álljatok meg engem is.” Az Exodus 1267 évben Kr. e. az első hónap 15-ik napján éjféltkor történt. A

betedik napon átkelt Izrael a vörös tengeren és Istent dicsőítő hálaének szállt ég felé.

— **Halálozás.** Részvétellel vesszük a hirt, hogy Horváth Jenő háztulajdonos tegnap reggel 8 órakor 49-ik évében meghalt. Horváth Jenő, a Torontálvármegyének aljegyzője, majd később szolgabírája volt, a 80-as években nagy szerepet játszott Nagybecskerek városának társas életében. Kellemes modorú, de különösen gyönyörű baritonhangjáért mindenfelé kedvelték s mindenki szívesen jött jóslat az igen előnyös külsővel is megáldott délceg fiatal embernek. A sors másképpen akarta. Sem társadalmi, sem művészi ábrándjai nem valósultak meg és ő maga rekesztette ki magát abból a körből, melyben régebben oly szívesen látták. Most meggyőződött rajta a mindenki megengesztelő halál s azok akik ismerték, őszinte részvétellel állják körül annak a ravatalt, ki oly szépen indult s most elfelejtve és elhagyatva fejezte be oly sokat ígérő életét.

Wild Sándor, a zombolyai uradalom nyug. számtartója 70 éves korában elhunyt. A megboldogult öreg ur ötven évig szolgált a gróf uradalom s nagy részvét mellett temették el.

— **A Dmke estélye.** A Dmke igazgatói tanács és választmány tagjai, mint Szegedről írják szombaton este rendkívül fényes ismerekedé estélyt rendeztek a Kass-vigadó emeleti helyiségeiben. Rónay Jenővel az előző disz. hölgykoszoru jelent meg az estélyen. Ott volt Rónay Jenő elnök, Rónay Ernő országgyűlési képviselő s Szeged társadalmának színe-java. Igen meleg, lelkes hangulat urakodott a fényes asztaloknál, jelölték annak, hogy a Dmke nemcsak új eszméket fakasztott, hanem állandó lelkes részt is keltett és a hölgyek seregét is meghódította zászlójának. Rónay Jenő elnök gyönyörű beszédben köszöntette fel a megjelent hölgyeket, majd Gai Endre kulturtanácsnok Rónayra és nejeire, később Rónay Jenő Palfy Ferenc polgármesterre üritette poharát.

— **Kiszlak tanár meghalt.** Kecskemétre vesszük a hirt, hogy Kiszlak Ferenc alant főreáliskolai tanár e napokban 52 éves korában Kecskeméten meghalt. A nagytudományu tanár elhunyt, ki hosszabb ideig Nagybecskereken is működött, bizonyára itt is őszinte részvétet fog kelteni.

— **A sorozás.** A nagybecskereki járásban tegnapelőtt fejezték be a sorozást. Ez alkalommal a három korosztályból összesen 1015 állításköteles került sorozás alá, a kik közül 370 embert besoroztak. 365-öt visszahelyeztek, 150 fegyverkeptelennek, 40 ember pedig kevesebb alkalmasnak találtott. A sorozástól tavol maradtak száma 168. Ez adatokból itelve a sorozás eredménye kielégítőnek mondható.

Nagybecskerek városában hónap reggel kezdődik a sorozás, a mely e hó 31-ig bezárólag fog tartani. A sorozást a városház nagytermében fogják megtartani, még pedig mindennap reggel 8 órai kezdettel.

— **Jubiláló takarékpénztári igazgató.** Az I. nagyikindai takarékpénztár f. hó 25-én megtartott választmányi ülése Dörner Ferenc igazgató-helyettes érdem-dus működése 25-ik évfordulóján élénk ovációban reszesítette. Az intézet igazgatója, valamint a választmányi tagok önfeláldozó működését köszönetnyilvánítással és kitüntetéssel jutalmazták, amit az ünnepelt meghatottan köszönt meg.

— **A mi szegény vashidunk.** Még meg sem született és máris meghalt. Valamelyik könyvnyomatos tudósító fantáziával telített fejében tudniillik, amint az néhány előkelő fővárosi hirlap következő jelentéséből kitünik:

— **Levegőbe röpitett hid.** Nagybecskereken az új vashidat, melyet a jövő héten kellett volna a Bégára helyezni, egy olasz munkás dinamittal felrobbantott. A vashid darabjai a Bégába estek. Limebach, berlini mérnök, ki az építést vezette, egy technikus és egy munkás szörnyet haltak, négy munkás súlyos sérülést szenvedett. A borzalmas szerencsétlenségről, a melytől egy könyvnyomatos lugosi távirata révén tudunk meg bővebb részletek hiányzanak.

Mindenek megnyugtatóására kijelentjük, hogy

1. itt nincsenek olasz munkások;
2. nincs dinamit;
3. nincs Limebach mérnök;
4. nincs borzalmas szerencsétlenség. Ellenben
5. van vashidunk, melyen minden veszedelem nélkül átkelhet bárki.

— **A vásár.** A nagybecskereki pótvásár tegnap volt az utolsó napja, mely nap szintén kitünően bevált. Anyi embert, mint a mennyi tegnap hullámozott fel s alá a vásáron, rég nem látott a vásártér, a miből bátran lehet következetni arra, hogy az iparosok és kereskedők szintén meg lehetnek elégedve a vásár sikereivel, amely, ha talán nem is volt tulnag, de bizonyára különb volt az utolsó vásár sikerénél.

A szárcsai hid javítása. A szárcsa-neuzinai hid már évek óta annyira rozoga, hogy ugyszólván életveszélyessé vált a közlekedés rajta. Most, mint lapunknak jelentik, hozzá kezdtek a hid elkorhadt részeinek ujakkal való kicseréléséhez s ezzel a hidat egészen kijavítják.

Leányszöktetés. Érdekes leányszöktetés történt tegnap Nagybecskereken. Gajin Mita itteni fiatal legény szerelemre gyuladt Martinov Száva nagybecskereki földműves Danica nevű viruló szépségű leánya iránt. A leány is vonzódott a legényhez, azonban különféle okok akadályozták, hogy a fiatalok egymásé legyenek. De Gajin mindenáron magáévá akarta tenni imádottját s ezért elhatározta, hogy megszőkteti a lányt. Két társa segítségével tegnap este kicsalta Danicát az utcára, a hol kocsiá tették s mielőtt valaki megakadályozhatta volna őket, elváltatták a lánnyal. Az apa természetesen nem nyugodott meg ebbe, hanem ma reggel a rendőrségre ment s feljelentette az esetet. A rendőrség hamarosan kipuhatolta, hogy a szerelmes pár a szomszédos Aradac községben tartózkodik, ahol meg is csípték őket. A leány visszaadták az aggódó apának, a legény ellen pedig megindították a törvényes eljárást, amely alighanem — házassággal fog végződni.

Színház

*** Bob herceg.** A szerelmes, pajkos angol királyfi Nagybecskerekre is olyan diadalmasan vonult be, mint a milyen diadal kísértéte őt utjában mindenütt a színpadokon. Szombaton mutatták be nálunk Balláké s tegnap még egyszer előadták és mind a két előadás a szó szoros értelmében zsufolt ház előtt zugó tapsviharban folyt le. Bob urfi pajkos cselekedetei, fülbemászó énekszámái itt sem tévesztették el hatásukat s a közönség mindkét estén lelkesen tapsolt Balláné Csik Irénnek, aki igazán bájos Bob volt s úgy pompás játéka, mint szép éneke megérdemelte a közönség elismerését. Méltó partnere volt Léva Margit, aki szokott kedvességével játszotta Anniét s kitünően énekelte énekszámait. Peterdy Etuska játékaival feledtetni tudta Viktoria hercegnő kétszínű, visszafogott szerepét, P. Tóváry Anna pedig imponáló jelenség volt a királynő szerepében. Jó volt Virágh Ferenc Pomponius szerepében, továbbá Vitéz Róbert, Szénássy, Czákó s általában a többiek is. Az összevágó előadás és a zenekar kifogástalan játéka is emelte az előadás sikerét, szóval igen szép két színházi estében volt részünk, melyért szívesen rójuk le mindenki elismerését a társulat távozó tagjai iránt.

Vasárnap délután a „Babszem Jankó“ című tündéregét adta elő a társulat szintén jó előadásban. (S—s.)

*** Balla Kálmán — miskolci igazgató.** Mint ismeretes, a miskolci színház Német József bukása folytán válságba jutott. A színügyi bizottság rögtön kiírta a pályázatot s tegnapi ülésében határozott a színház jövő sorsa iránt. Hat pályázó közül egyhangulag kiadták a színházat Balla Kálmánnak, a délvidéki színi terület agilis igazgatójának.

TÁVIRATOK.

Az orosz-japán háború.

A tengeri harctérről.

Budapest, március 28. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Mint Szentpétervárról táviratozzák, Makarov tengernagy a cárhoz intézett sürgönyében azt jelenti, hogy az el lenséges hajóhad Port-Arthurtól visszavonult. A japánok gyűjtőhajókat hagytak vissza, a melyeken pokolgépeket helyeztek el és azok kivül robbantó aknákat készítettek. A tengeri nagy önkénteseket küldött ki, a kiknek sikerült úgy a pokolgépeket, mint az aknákat ártalmatlanná tenni.

Hírek a szárazföldről.

Budapest, március 28. (A „Torontál“ ered. táv.) Mint Tokióból táviratozzák, a japánok Korea határán igen erős hadállásokat szerveztek, a melyek körül csoportosul a japán hadsereg zöme s a japánok innen fognak támadásokra kiindulni.

Budapest, március 28. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Tiensinből táviratozzák: Niucsvangban, a hol legközelebbre várják a japánok partraszállását, az oroszok ki-hírdették az ostromállapotot.

A temesvári szerb püspök felszentelése.

Budapest, március 28. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Karlócáról táviratozzák: Tegnap ment végbe itt dr. Létity Györgynek, az új temesvári gör. kel. püspöknek ünnepélyes felszentelése. A felszentelési aktus a karlócai székesegyházban folyt le nagy fényvel és pompával s óriási néptömeg vett azon részt. A felszentelési szertartást Brankovics György, gör. kel. patriarcha végezte Bogdanovics Lucian budai és Sevic Mitrofan újvidéki gör. kel. püspök segédletével. A felszentelt püspök ünnepélyes beiktatása az eddigi terv szerint jövő hó 21-én lesz Temesvárott.

A német császár Napolyban.

Budapest, március 28. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Napolyból táviratozzák: Vilmos német császár Földközi tengeri utjában tegnap Napolyba érkezett. A császárt a „Hohenzollern“ yachtot meglátogatta Viktor Emánuel olasz király. Az uralkodók melegen üdvözölték egymást s az olasz király megköszönte Vilmos császárnak a vendégszeretetét legutóbbi berlini látogatása alkalmából. Később Vilmos császár viszonzta a látogatást a „Szicilia“ olasz páncélos hajón Viktor Emánuel királlyal.

Új csatahajó.

Budapest, március 28. (A „Torontál“ eredeti táv.) Mint Triesztből jelentik, az ottani hajógyárban új csatahajó közeledik a befejezéséhez, amelyet valószínűleg április végén, vagy május elején bocsátanak vízre. Ez a hadihajó testvérhajója a múlt év őszén vízrebocsátott „Erzherzog Karl“ csatahajónak. A hajó hossza 118.55 méter, legnagyobb szélessége 21.72 méter, a hajójárat közép-mélysége 7.48 méter, sulya 10.600 tonna.

Öngyilkos uriaszony.

Budapest, március 28. (A „Torontál“ ered. táv.) Mint Békéscsábáról táviratozzák, az itteni intelligencia egyik előkelő tagjának a neje, Lavatka Gyuláné, az éjjel maró-luggal megmérgezte magát s nagy kínok között meghalt. Az öngyilkos uriaszony végzetes tettét valószínűleg idegrohamában követte el.

Nagy sztrájk.

Budapest, március 28. (A „Torontál“ eredeti táv.) Mint Szentgotthárdról jelentik, az ottani selyemgyárban most nagy sztrájk folyik. Az összes munkások beszüntették a munkát s bérfölemelést kívánnak. A sztrájkolók igen izgatottak s a hatóságoknak teljes energiájára van szükség, hogy a rendet fentartsa.

Életunt adótiszt.

Budapest, március 28. (A „Torontál“ eredeti táv.) Mint Aradról jelentik, az ottani pályaudvar közelében Szirmay Győző hátszei adótiszt, ki mint kadétörmester fegyvergyakorlaton volt Aradon, az egyik vonat elé vetette magát. A vonat kerekei a szerencsétlen embert agyongázolták. A fiatal tisztviselőt idegbetegsége üzte a halálba.

Határidő-üzlet.

Budapest, március 28. (A nagybecskereki Lloyd-társulat táv.) A mai tőzsdén az árak kissé csökkentek. Déli zárlatkor a következő árakat jegyezték:

Buza (áprilisra 1904.)	8.01
Buza (októberre 1904.)	7.99
Tengeri (áprilisra 1904.)	5.19
Zab (áprilisra)	5.30
Zab (októberre)	—
Rozs (áprilisra)	6.39
Rozs (októberre)	—

Budapesti gabonatőzsde.

Budapest, 1904. március 28.

A készáruüzlet hivatalos árjegyzései:

Buza	Kilós	50 kilogr. ára		Kilós	50 kilogr. ára	
		kor-tól	kor-ig		kor-tól	kor-ig
Tiszavidéki új	76	8.—	8.25	80	8.35	8.60
Pestvidéki új	76	7.95	8.20	80	8.30	8.45
Bánsági új	76	7.85	8.15	80	8.20	8.40
Bácskai új	76	8.—	8.25	80	0.—	0.—
Rozs elsőrendű					6.45	6.60
„ másodrendű					6.35	6.45
Árpa takarmány					5.80	6.—
„ égetni való					5.70	5.80
„ sörfőzésre való					0.—	0.—
Zab					5.60	5.80
Tengeri bánsági					5.20	5.30
„ másnemű					—	—
Reposzta káposzta					10.35	10.55
Köles bánsági					5.30	5.40

Sport.

× Országos vívőverseny Nagybecskereken.

A „Torontáli Athletikai Club“ folyó évi május hó 7. és 8. napján rendezi harmadik országos kardvívó versenyét. Ez alkalommal végleg kiadatik a „Torontáli vándordíj“, melyet eddig egyszer Mészáros Ervin és egyszer Matuskovics Imre, e két jeles amateur vívó ki egy-egy fényes győzelemmel egylete számára. Ez idén bármely versenyző, ez egyszeri győzelem révén, végleg elviszi a ritka szép díjat. (Massiv ezüst gladiator.) A klub 10 éves fennállásának ünnepélye keretében rendezi ezen nagyszabású versenyt, a melyből a bajnokok sincsenek kizárva s így remélhető, hogy kardvívóink valódi elitje fog e napon Nagybecskereken találkozni, annál is inkább, mert igen sok kiváló — a versenyben részt nem vevő — megígérte, hogy a verseny után rendezendő akadémián fellép.

Vonatok érkezése és indulása

Nagybecskerekre, illetve Nagybecskerekéről.

Érvényes 1903. október hó 1-től.

Erkezik:

- a) A nagybecskereki pályaudvarra
 Temesvár, Versecz, Zombolyáról: délelőtt 9 óra 33 p.
 Pancsováról: délután 5 óra 55 p.
 Budapest—Szegedről: reggel 7 óra 22 p.; délután 4 óra 35 p.
 Budapest—Nagykikindáról: este 9 óra 53 p.
- b) A nagybecskerek-bégaparti pályaudvarra:
 Zombolyáról, Verseczről, Alibunárról és Temesvárról: este 7 óra 15 p.
 Módosról: minden kedden, pénteken és vasárnapon reggel 6 óra 28 p.
 Pancsováról: reggel 7 óra 23 p.
 Zombolyáról: (keskenyvágányu vonal) reggel 8 óra 23 p.; este 6 óra 55 p.

Indul:

- a) A nagybecskereki pályaudvarról:
 Zombolya, Temesvár, Verseczre: délután 4 óra 45 p.
 Pancsovára: délelőtt 8 óra 23 p.; délután 6 óra 20 p.
 Szeged—Budapestre: d. e. 11 óra 12 p.; este 6 óra 46 p.
 Nagyikinda—Budapestre: reggel 6 óra 7 p.
- b) A nagybecskerek-bégaparti pályaudvarról:
 Temesvár, Versecz, Antalfalva—Pancsova és Alibunarra: reggel 3 óra 33 p.
 Zombolyára: (keskenyvágányu vonal) reggel 3 óra 58 p.; délután 5 óra 10 p.
 Módosra: minden kedden, pénteken és vasárnapon délelőtt 11 óra 28 p.

Nyílttér.*)

NESTLÉ FÉLE gyermek-liszt.
 fölülmulhatatlan
 gyomorbeteg, diarrhoeában, bélhurutban szenvedők számára.
 Kapható gyógyszerárak és drogueriákban.
 Kísérleti célúakra fél dobozok a 1 Korona.
 A lisztelt szülőknek probadobozok és rőpiratok ingyen rendelkezésre állnak a NERUDA NANDORNAL féle
 foraktárban BUDAPEST, IV. Kossuth Lajos utca 7 Sz.

(268a—6.1)

*) Az e rovat alatt közöltékkort nem vállal felelősséget a szerk.

